

KONCERTFORENINGENS KOR OG ORKESTER
TIVOLI ONSDAG DEN 5. JUNI 2019

ANTONIN DVORAK
STABAT MATER

Antonin Dvořák 1841-1904

Steen Lindholm (dirigent)

Pernille Stolting-Madsen (sopran)

Sophie Haagen (alt)

Jonathan Koppel (tenor)

Lauritz Jakob Thomsen (bas)

Med økonomisk støtte og tak til:

Augustinus Fonden - Dansk Kapelmesterforening

Den A.P. Møllerske Støttefond - William Demant Fonden

Toyota Fonden - Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

SOMMERKLASSISK

1. KVARTET OG KOR

Stabat Mater dolorosa
iuxta crucem lacrimosa
dum pendebat Filius.

Cuius animam gementem
contristatam et dolentem
pertransivit gladius.

O quam tristis et afflicta
fuit illa benedicta
Mater unigeniti.

Quae moerebat et dolebat
pia Mater, cum videbat
Nati poenas incliti.

2. KVARTET

Quis est homo, qui non fleret
Christi Matrem si videret
in tanto supplicio?

Quis non posset contristari
Christi Matrem contemplari
dolentem cum Filio?

Pro peccatis suae gentis
vidit Iesum in tormentis
et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem Natum
moriendo, desolatum
dum emissit spiritum.

3. KOR

Eia Mater, fons amoris
me sentire vim doloris
fac, ut tecum lugeam.

4. SOLO OG KOR

Fac, ut ardeat cor meum
in amando Christum Deum
ut sibi complaceam.

Sancta mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
cordi meo valide.

Den smertefulde moder stod
med gråd under korset,
medens sønnen hang derpå.

Hendes sukkende, bedrøvede
og sørgende sjæl
blev gennemstukket af sværdet

O, hvor sørgelig og forpint
var ikke den
enbårnes velsignede moder!

Hun sørgede og led
og skælvede, da hun så
sin navnkundige søns kvaler.

Hvem er den, som ikke ville græde,
hvis han så Kristi moder
i så stor en nød?

Hvem måtte ikke tage del i den smerte
og betragte Kristi moder
lidende med sin søn?

For sit folks synder
så hun Jesus blive pint
og slået med svøber.

Hun så sin kære søn
forladt i døden,
da han udåndede.

O moder, kærlighedens kilde,
lad mig føle din heftige smerte,
at jeg kan føle med dig.

Lad mit hjerte brænde
af kærlighed til Kristus, min Gud,
for at jeg kan behage ham.

Hellige moder, derom beder jeg,
præg den korsfæstedes vunder
uudsletteligt i mit hjerte.

5. KOR

Tui Nati vulnerati
tam dignati pro me pati
poenas mecum divide.

Lad mig få del i din sårede søns kvaler,
han, som nedlod sig til at lide
så meget for mig

6. SOLO OG KOR

Fac me vere tecum flere
Crucifixo condolere
donec ego vixero.

Lad mig græde inderligt med dig,
føle smerte med den korsfæstede,
så længe jeg lever.

luxta crucem tecum stare
te libenter sociare
in planctu desidero.

Jeg ønsker at stå under korset
med dig
og tage del i din klage.

7. KOR

Virgo virginum praeclara
mihi iam non sis amara
fac me tecum plangere.

Hellige jomfru over alle jomfruer,
vær ikke længere bitter på mig,
lad mig sørge med dig.

8. DUET

Fac, ut portem Christi mortem
passionis fac consortem
et plagas recolare.

Lad mig bære Kristi død,
tage del i hans lidelse,
betragte hans sår.

Fac me plagis vulnerari
Cruce hac inebriari
ob amorem Filii.

Lad mig såres med hans sår,
lad mig beruses af korset
og af sønnens blod.

9. SOLO

Inflammatum et accensus
per te, Virgo, sum defensus
in die iudicii.

Lad mit hjerte gløde i mig,
lad mig, o jomfru, forsvares af dig
på dommens dag.

Fac me Cruce custodiri
morte Christi praemuniri
confoveri gratia.

Kristus, når jeg skal gå herfra,
giv mig da ved din moder
at nå sejrens palme.

10. KVARTET OG KOR

Quando corpus morietur
fac, ut animae donetur
Paradisi gloria. Amen.

Når legemet dør,
lad da sjælen opnå paradisetts herlighed.
Amen.

Dirigent og solister

Steen Lindholm er uddannet som dirigent og organist på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium (diplomeks. som organist 1966, som dirigent 1978). Tilknyttet Københavns Drengekor 1963-75, 1969-81 docent i korledelse ved Vestjysk Musikkonservatorium. 1986-90 korsyngeleder ved Det Kgl. Teater. Fra 1992 til 2002 gæstedirigent for Groot Omroepkoor, Hilversum. Free lance dirigentvirksomhed med bl.a. Radiokammerkoret samt ORF-Chor Wien, Mitteldeutscher Rundfunkchor, Leipzig, og Det ungarske Radiokor. Desuden en omfattende international karriere som dirigent og leder af Master Classes ved festivaler i bl.a. USA, Kina og Argentina, samt mange europæiske lande inkl. hele Norden. Siden 1971 er Steen Lindholm kunstnerisk leder af Koncertforeningens Kor, fra 1992 til 2006 var han desuden chefdirigent for Det Danske Drengekor. Han har tidligere modtaget de københavnske musikanmelderes kunstnerpris for sin opførelse af Bachs h-mol messe med Koncertforeningens Kor.

Pernille Stolting-Madsen har bl.a. studeret hos John Guttmann, Tony Landy og Bodil Øland. Hun har en omfattende koncertvirksomhed som oratoriesolist sammen med vore bedste orkestre. I dag er hun ansat ved Den Jyske Opera. Det mangeårige samarbejde med Koncertforeningens Kor og Steen Lindholm har udover mere end en halv snes oratoriekoncerter udmøntet sig i en cd-indspilning af Mendelssohns "Hear My Prayer".

Sophie Haagen er uddannet på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og har studeret hos Hanna Hjort og Kirsten Buhl. Hun har tidligere vundet DRs talentkonkurrence for unge sangere. Efter studier i USA i 2017 er hun i sommeren 2018 engageret ved den berømte musikfestival i Aspen, USA. Hun har ved flere lejligheder optrådt som solist sammen med Koncertforeningens Kor.

Jonathan Koppel er sidste nye skud på den berømte musikfamilie Koppel. Han har taget sin bachelor i sang fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og går nu i mesterlære hos den velrenommerede tenor Reinaldo Macias. Han har bl.a. medvirket på Øresunds-Operaen og i Operettekompaniet og desuden været solist ved en række oratoriekoncerter. Denne koncert er hans anden sammen med Koncertforeningens Kor.

Lauritz Jakob Thomsen kommer som Jonathan Koppel fra en musikerfamilie, hvor faderen var soloklarinettist i Radiosymfoniorkestret og moderen medlem af Radiokammerkoret. Han begyndte sin sanglige uddannelse i Københavns Drengekor og har siden studeret på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium og bl.a. deltaget i Master Classes med Susanna Eken, Kirsten Buhl Møller og Anne Margrethe Dahl. Han har ved flere lejligheder optrådt som solist sammen med Koncertforeningens Kor.

Dvořák Stabat Mater

Sammen med Smetana var Dvořák den betydeligste tjekkiske komponist i det 19. århundrede. Ud over en mængde instrumentalmusik, hvoriblandt symfonierne med bl.a. "Fra den nye verden" samt de slaviske danse opnåede stor popularitet, var Dvořák også en flittig vokalkomponist, både af verdslige og åndelige sange. Blandt hans korværker er Stabat Mater, komponeret 1876-77, og Requiem (1890) de to største og mest berømte. Baggrunden for førstnævnte værk var tre tragiske begivenheder i komponistens liv.

Den 21. august 1875 døde den yngste datter Josefa blot to dage efter sin fødsel. I sorgen søgte Dvořák trøst i den middelalderlige sekvens Stabat Mater, som beskriver Jomfru Marias tanker, mens hun står ved Jesu kors. Nogle måneder senere begyndte han at sætte teksten i musik, vel mest for sig selv, eftersom han endnu ikke havde opnået den berømmelse, som senere blev ham til del, og en skitse kan dateres til maj 1876. Værket forblev imidlertid ufuldendt, indtil de næste to tragedier udspandt sig i sommeren 1877: først indtog den elleve måneder gamle datter Růžena i et ubevogtet øjeblik en dødelig dosis af den fosfor, som dengang brugtes i husholdningen, og en måned senere døde den tre-årige søn Otakar af kopper. Selv om ægteparret Dvořák senere fik flere børn, stod de i eftersommeren 1877 barnløse. Næsten øjeblikkelig kastede Dvořák sig igen over Stabat Mater, som han fuldendte to måneder senere.

Først i 1880 blev værket opført for et dybt bevæget publikum og var medvirkende til at sikre Dvořák en plads som en seriøs komponist af international klasse. Komponisten udnytter klangmulighederne i hele det store orkesterapparat, men værket er samtidig en dyb meditation over tab og tro, som tager tilhøreren med på en rejse gennem sorg til fortrøstning.

Koncertforeningens Kor

Den ideologiske baggrund for Koncertforeningens Kor findes hos den tyske musikpædagog Fritz Jöde (1887-1970), der gjorde en smuk folkeopdragende indsats. Hans tanker inspirerede i Danmark bl.a. komponisterne Finn Høffding og Jørgen Bentzon til et banebrydende musikpædagogisk arbejde, herunder oprettelse af folkemusikskoler, som var steder, hvor almindelige musikinteresserede borgere – både børn og voksne – kunne gå hen og få kvalificeret undervisning ikke alene på instrumenter eller i sang, men også i teoretiske discipliner. En sådan institution var Musikhøjskolen i København. Her oprettede den daværende leder Svend-G. Asmussen i 1951 et kammerkor som en eliteoverbygning til Musikhøjskolens Kor. Dette kor blev i 1967 til Musikhøjskolens Koncertforenings Kor, siden blot Koncertforeningens Kor.

Korets profil adskiller sig dermed fra de fleste andre af hovedstadens kor. I KK mødes akademikeren med håndværkeren, sekretæren med læreren, eller landmanden med byboen i et frugtbart interessefællesskab, alt sammen i pagt med Fritz Jödes ideer om musikkens udbredelse til hele befolkningen. Og netop denne sociale blanding, som har kendetegnet koret helt fra begyndelsen, giver koret en speciel atmosfære. Kammerkorene har ofte deres tilknytning til universitetsmiljøer, men Koncertforeningens Kor fremstår som et levende bevis på, at den almindelige amatørsanger under kvalificeret ledelse også er i stand til at levere musikfremførelser af høreværdig standard.

KONCERTEN ER BLEVET TIL MED ØKONOMISK STØTTE FRA:

Den A.P. Møllerske Støttefond

William Demant Fonden

TOYOTA · FONDEN

TIVOLI
.....

AAGE OG JOHANNE
LOUIS-HANSENS FOND

SOMMERKLASSISK
